

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת חולין קכ"ט- קל"ה
ראש השנה | כ"ד באלול תשפ"ו- א' בתשרי תשפ"ז (6-12 לספטמבר 2026)

מזן התלמוד

מסכת חולין דף קל"ג, א'

אמר רבא: בדק לן רב יוסף: האי כהנא דחטיף מתנתא, חבובי קא מחבב מצוה או זלזולי קא מזלזל במצוה? ופשטנא ליה: "ונתן" ולא שיטול מעצמו. אמר אביי: מריש הוה חטיפנא מתנתא, אמינא חבובי קא מחבבנא מצוה. כיון דשמענא דהא "ונתן" ולא שיטול מעצמו, מיחטף לא חטיפנא.

מריש – בתחילה
חטיפנא – הייתי חוטף
מתנתא – מתנה / מתנות

הסבר: רבא מספר שרב יוסף בחן אותם בשאלה האם כוהן שחוטף את מתנות הכהונה, מראה בכך את חיבוב המצוה או זלזול במצוה? והשיבו לו מהפסוק שבעל הבית צריך לתת את המתנות לכוהן, ולא שהכוהן יטול מעצמו. אביי שמענו לאחר שלמד זאת לא היה חוטף אלא מחכה שייתנו לו.

מן ההיסטוריה

המשנה ברורה

"משנה ברורה" הוא חיבורו ההלכתי הגדול והמפורסם של החפץ חיים, פירוש על חלק "אורח חיים" שבשולחן ערוך – החלק העוסק במצוות ובדינים המלווים את חיי היום-יום: תפילה, בית הכנסת, שבת, מועדים ועוד. החפץ חיים ביקש להציג את ההלכה בלשון בהירה, לצד דברי הפוסקים והמקורות שעליהם היא נשענת. המשנה ברורה נכתב במשך שנים ונדפס בהדרגה בשישה חלקים, בין תרמ"ד (1884) לתרס"ז (1907). החלק הראשון יצא לאור בוורשה בשנת תרמ"ד (1884). מאז הודפס הספר במהדורות רבות והפך לאחד מספרי היסוד בלימוד ההלכה.

הודפס הספר במהדורות רבות והפך לאחד מספרי היסוד בלימוד ההלכה.

מהדורה ראשונה של המשנה ברורה שהודפסה בוורשה (תנא קמא ותפילין) (Wikipedia, Charlie Smith FDTB)

איור המחשה שנוצר באמצעות בינה מלאכותית (AI)

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל יו"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:14	כניסת שבת: 18:52
יציאת שבת: 19:26	יציאת שבת: 19:51
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:31	כניסת שבת: 19:04
יציאת שבת: 19:28	יציאת שבת: 20:21

התבוננו היטב בציר וענו על השאלות הבאות:

- 1 איך כינו את האיש באיור ומדוע?
- 2 איזו ישיבה הקים ובאיזה ארץ?
- 3 איזה ספר כתב ומזוהה איתו לאורך השנים?
- 4 איזה חפץ לא שייך לאיור?
- 5 איזה רעיון נלמד מפסוקי התהילים שבפרק ל"ד?

תלמוד

חושבים

קוראים

דף קכ"ט: טומאה נגעה בחלב

כאשר טומאה נגעה בחלב, חשוב לדעת אם החלב נטמא או לא, ולכן הרב צריך לבדוק אם בעל החלב חשב בליבו לתת אותו לנוכרי לאכילה. בעיקרון, החלב אינו ראוי לאכילה כל כך, רק מי שאין לו מה לאכול אוכל את החלב בשעת הדחק. לכן, נאמר בבבלי שאם שאלו רבנים, ולא חסר אוכל, חלב אינו מקבל טומאה. החלקים בבהמה שמקבלים טומאה הם רק החלקים שאוכלים אותם. אולם אם היהודי בעל הבהמה חשב במחשבתו לתת את החלב לנוכרי שיאכלנו, בכך הוא מכשיר את החלב לקבל טומאה, ודינו כאוכל.

האם משהו שאנחנו מתכננים לעשות עם דבר יכול לשנות את הדין שלו?

דף ק"ל: מתנות כהונה

לאחר פעולת השחיטה השוחט בדק את הבהמות ששחט ומצאן כשרות, והוציא מהן את החלקים שצריך לתת לכהנים מתנה והניח אותם בארץ מיוחדת. לרוע המזל, הארץ הזו נפלה לתוך אש גדולה שהובעה בחצר, והבשר נשרף לחלוטין. האם הבעלים של הבשר חייבים לשלם לכהנים? בדף זה לומדים שהוא פטור, מפני שאין מי שיתבע אותו. כל כהן שיבוא ויאמר לו: הזקת את הבשר, יאמר לו בעל הבשר: מי אמר שאתה היית מקבל אותו? הרי בעל הבשר יכול לתת אותו לאיזה כהן שירצה, לכן אין אפשרות לשום כהן לתבוע את בעל הבשר.

אם משהו שהיה אמור להגיע אליכם נשרף בטעות - האם הייתם מצפים שמישהו ישלם עליו? למה?

דף קל"ב: בכור בהמה טהורה

בכור בהמה טהורה פטור ממתנות כהונה (זרוע, לחיים וקיבה), אפילו אם הוא בעל מום. אדם קנה מחברו הכהן שור בכור, והוא קפץ לתוך העדר שלו, ועכשיו אין יודעים לזהות אותו. האם חייבים להפריש מכל השוורים בעדר מתנות כהונה, או שמא בגלל שאחת הבהמות שבעדר פטורה, כולן פטורות? במשנה הנלמדת בדף זה כתוב שהדבר תלוי: אם בעל העדר מתכוון לשחוט את כל הבהמות - עליו לתת מכולן מתנות כהונה, חוץ מבהמה אחת, שהרי אנו יודעים שבעדר יש בהמה אחת שפטורה ממתנות כהונה. אבל אם הוא מתכוון למכור אותן להרבה אנשים, כולם פטורים, מפני שכל אחד יכול לטעון: אולי הבהמה שלי היא הבכור.

אם הייתם בעלי העדר, הייתם מעדיפים לשחוט או למכור את הבהמות? למה?

דף קל"א: הענבים שנקחו

לפני שנים רבות מאוד, התגורר בכפר קטן בגליל יהודי חקלאי שגידל כרם ענבים. ביום בהיר הופיעו חילים רומיים, נכנסו לחצר ולקחו בכוח עשרות ארנזים עמוסים בענבים. לאחר מכן ניגש החקלאי לשאול את הרב האם הוא חייב בתרומות ובמעשרות על הענבים שהם לקחו? הרב השיב: תלוי מדוע הם לקחו לך את הענבים. אם לקחו אותם בלא סיבה, אינך צריך להפריש תרומות ומעשר, אבל אם היית חייב כסף ולכן הם גבו ממך את הענבים תמורת הכסף, עליך להפריש תרומות ומעשר, שהרי הענבים הללו שימשו לפרעון החוב.

אם אתם חייבים למישהו כסף ונותנים לו במקום הכסף משהו ששווה לו - האם זה הוגן?

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0				
																	
495	רבי יהודה	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת המלכה ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן בית המקדש ה-1 ונולד בבית המקדש	חנוכה בבית המקדש ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	אפרים ומנשה	-1311 ייצאת מצרים	-1521 בני ישראל במצרים	-1812 אברהם אבינו	-3760 ברייתא העולם / שורש
חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני	חזקוני

מתפלפלים - "האם יש לך החלטה ברורה?"

אתם יכולים לפסוק בחיכם, קראו את המקרים הבאים ובחרו מה לדעתכם נכון לעשות:

החלטת החלטה טובה בראש השנה, אבל אחרי שבוע כבר שכחת ממנה.

- א. לזוטר
- ב. להתחיל מחדש
- ג. לחכות לראש השנה הבא

חבר סיפר לך סוד, אבל עכשיו כולם מדברים עליו- מה הבחירה שלך?

- א. אתה מצטרף לשיחה
- ב. לשתוק
- ג. להעביר את השיחה לנושא אחר

מישהו העליב אותך לפני ראש השנה

- א. להחזיר לו באותה מטבע
- ב. להתעלם
- ג. לנסות לסלוח ולדבר איתו

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

האתגר השבועי

כל אחד ישתדל לומר לפחות שלוש מחמאות אמיתיות לבני המשפחה או לחברים כל יום השבוע.

חמד של מושג | תשליך

בראש השנה נוהגים לקיים את מנהג "תשליך", בדרך כלל אחר תפילת מנחה ביום הראשון. הולכים למקור מים כמו ים, נהר או מעיין ואומרים פסוקים ותפילות שבהם מבקשים מהקב"ה למחול על החטאים, ובמיוחד את הפסוק ממיכה: "ותשליך במצולות ים כל חטאותם". הרעיון של תשליך הוא לא "לזרוק" את החטאים באופן קסום, אלא לעורר את הלב לתשובה: לחשוב מה אנו רוצים להשאיר מאחור, ממה אנו רוצים להשתחרר, ואיך לפתוח את השנה החדשה נקיים וטובים יותר. יש הנוהגים לנער את שולי הבגד כסימן לכך שאנו רוצים להתנער מן המעשים הרעים ולבחור בדרך חדשה.

החפץ חיים - רבי ישראל מאיר הכהן מראדין

רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, שנודע בכינוי "חפץ חיים", היה מגדולי הפוסקים ומנהיגי יהדות מזרח אירופה. הוא נולד בז'יטל שבליטא בשנת 1838, למד תורה בוילנה, ובגיל צעיר חזר לראדין, שם חי רוב ימיו. הוא נמנע מקבלת משרה רבנית רשמית והקדיש את חייו ללימוד תורה, להוראתה ולפעילות למען הציבור. בשנת תרכ"ט (1869) הקים בראדין ישיבה שגדלה עם השנים לאחת הישיבות המרכזיות בליטא. ספרו הראשון, "חפץ חיים" שעסק בהלכות לשון הרע ורכילות, יצא לאור בשנת תרל"ג (1873), חיבורו הגדול והמקיף ביותר הוא הספר 'משנה ברורה', שהוציא בשישה כרכים. זהו חיבור הלכתי על סדר אורח חיים של השולחן ערוך, שמסכם את חידושי ההלכה בספרים שהתחברו אחרי השולחן ערוך, ובמידת הצורך מכריע במחלוקות ביניהם, על פי סוגיות התלמוד וכתבי הראשונים. **החפץ חיים נפטר בכ"ד באלול תרצ"ג (1933), ימים ספורים לפני ראש השנה.**

החפץ חיים בלימוד, עטור טלית ותפילין (Wikipedia, תנא קמ"א)

בחסות תלמודי

talmudisraeli@talmudisraeli.co.il

טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון

מנהל חינוכי ועורך: אבי רט

יו"ר חבר הנאמנים: רח"ח חיים פרייליכמן

דבר תורה

כאשר היום הראשון של ראש השנה חל בשבת, אנחנו לא תוקעים בשופר בשל תקנת חכמים. במבט ראשון, הדבר עלול לעורר תחושת החמצה ואף דאגה. הרי לשופר תפקיד מכריע ביום הדין - הוא נועד לעורר רחמי שמיים, לערבב את השטן ולהעביר את הבורא מכסא הדין לכסא הרחמים. כיצד ניתן לגשת אל הדין ללא הכלי העוצמתי הזה?

התשובה לכך טמונה בעומק מהותה של השבת. השבת היא מקור הברכה, זמן של חסד עליון ומעין עולם הבא. בימים רגילים, האדם נדרש לפעולה מעשית, לזעקה ולתקיעה כדי לפתוח את שערי הרחמים. אולם, כאשר יום הדין מתרחש בשבת, המציאות כולה משתנה ואין צורך לעורר את הרחמים ע"י תקיעת השופר, אל מעלתו של יום השבת מעוררת את החסד הנדרש מצד עצמו.

חידה - מי אני?

הייתי מגדולי ראשי הישיבות בליטא. עמדתי בראש ישיבת ראדין. התפרסמתי בזכות שיטת לימוד מעמיקה ומדויקת בגמרא. נפטרי בג' בתשרי תרפ"ט (1928)

תשובות

הציור השבועי

1. החפץ חיים - על שם ספרו, "חפץ חיים"
2. ישיבת 'ראדין' שבבלארוס.
3. "חפץ חיים", העוסק בשמירת הלשון.
4. עמוד התאורה המודרני.
5. לשמור על הלשון ולהתרחק מלשון הרע.

מי אני?

עמוד 4 - הרב נפתלי צבי טרופ

חידה

עמוד 3 - מלכויות, זכרונות ושופרות.

תלמוד ישראלי